

Czeska konferencja o historii Adwokatury z udziałem "Palestry"

XVII Konferencja o historii adwokatury organizowana przez Czeską Izbę Adwokacką we współpracy z Wydziałem Prawa Uniwersytetu Zachodnioczeskiego w Pilźnie odbyła się 12.11.2021 r. Tym razem w trybie zdalnym, ale dzięki temu mogli w niej - pomimo epidemicznych obostrzeń - wziąć udział referenci, a także słuchacze z Pragi, Bratysławy i kilku innych ośrodków w Czechach i na Słowacji, jak również - tradycyjnie od lat reprezentująca Polskę i w szczególności Warszawę - adwokat Ewa Stawicka, redaktor naczelna miesięcznika „Palestra”.

Konferencja systematycznie ukazuje, niczym w soczewce, w jakich stadiach znajdują się prace badawcze nad dziejami adwokatury w poszczególnych państwach, a zwłaszcza w krajach słowiańskich, chociaż w minionych latach na konferencjach wygłaszali bowiem referaty także przedstawiciele adwokatury węgierskiej, niemieckiej, austriackiej i ukraińskiej.

W Czechach dorobek historyczny w tym zakresie już od dawna jest w fazie syntez. Dzieje się tak w znacznej mierze dzięki wysiłkom koordynacyjnym, a i własnej pracy pisarskiej adwokata Stanislava Balika, który od lat należy do grona Kolegium Redakcyjnego „Palestry”, a który aktualnie - jako profesor Uniwersytetu Zachodnioczeskiego - sprawuje funkcję dziekana pilzneńskiego Wydziału Prawa.

Słowacka adwokatura zawdzięcza grupie wytrwałych badaczy (wśród których należy wyróżnić adwokatów: Rudolfa Manika i Petera Kerecmana) zbieranie wiadomości o poszczególnych zdarzeniach i postaciach istotnych dla dziejów tamtejszej adwokatury. Z prezentacji tej wiedzy wyłania się obraz palestry - w perspektywie wielu następujących po sobie dziesięcioleci - jako rezerwuaru kadr dla szeroko rozumianej elity społecznej oraz państwowej.

Polskie środowisko zawodowe na tym tle wypada z poznawczego punktu widzenia dobrze - a to w znacznej mierze dzięki ogromnej pracy badawczej i syntetyzującej wykonanej w minionych dziesięcioleciach przez wielu adwokatów-historyków, wśród których trzeba w szczególności wskazać prawnika i historyka, profesora Adama Redzika. Teraz nadszedł czas dokonywania różnorodnych uzupełnień, aktualizacji i pogłębiania niektórych wątków. Pisząca to sprawozdanie zdecydowała się zaprezentować zgromadzonym słuchaczom (w liczbie łącznie niemal 40 osób) 110-letnią historię miesięcznika „Palestra”, z położeniem nacisku na tezę, że pismo zawdzięcza długoletnie trwanie oraz renomę nie tylko swemu wysokiemu poziomowi naukowemu i charakterystycznemu ogólnohumanistycznemu rysowi, ale także - apolityczności i niezależności.

Niezmiennie interesujące w cyklicznych czeskich konferencjach jest to, że pozwalają one poznawać nie tylko koleje zawodu adwokackiego na ziemiach centralnej Europy, ale także snuć rozważania istotne dla współczesności. Przykładem na to z tegorocznego spotkania jest dwugłos tyczący się dziejów notariatu; w Czechach, a jeszcze mocniej na Słowacji, profesja ta rozwinęła się po 1990 r., w znacznej mierze dzięki migracji z zawodu adwokackiego. Szczególnie wyrazistą ilustracją służebnej roli historii wobec dzisiejszych problemów było wystąpienie członkini bratysławskiej rady adwokatów Viktorii Hellenbart, która zaprezentowała meandry dziejów samorządności adwokatury francuskiej - od średniowiecza aż po wiek XX - z tą myślą, aby stały się one przestrogą w obliczu najnowszych zamierzeń legislacyjnych rządu w Bratysławie, polegających na zniesieniu obowiązku przynależności adwokatów do izb samorządowych.

Związanie w ostatnim czasie konferencji nie tylko z czeskim samorządem zawodowym adwokatów, ale i z młodym, prężnym ośrodkiem naukowym jakim jest Uniwersytet Zachodnioczeski sprawia, że w naturalny sposób przenikają do programu elementy eksponujące dzieje palestry w Pilźnie i rola adwokatów we władzach miasta.

Jak zawsze, wśród planowych wystąpień znalazły się również takie, które poświęcono lżejszym zagadnieniom, dla przykładu postaciom adwokatów w angielskiej literaturze ery wiktoriańskiej czy też wątkom zahaczającym o przemysł filmowy.

[\(link do relacji organizatorów w j. czeskim\)](#)

adw. Ewa Stawicka

Redaktor naczelna miesięcznika